

Generalforsamling og kursus 2001

- 10. Voldtægt - Strafudmåling
- 11. Færdselsloven - Groft uforsvarlig kørsel - Betinget og ubetinget frakendelse

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

Postbox 1051
1007 København K
Telefon 3311 7522
Telefax 3332 4775

Landsforeningens bestyrelse:

Thomas Rørdam
formand, København

Bent Holmberg
næstformand, Aalborg

Michael Abel
Holbæk

Karen Marie Dyekjær
Esbjerg

Hanne Gullitz
Århus

Poul Jost Jensen
Glostrup

Mogens Juhl
Odense

Mette Lauritzen
København

Ansvarshavende redaktør:

Elsebeth Rasmussen

Oplagstal: **1090**

Formandens adresse:

Postbox 9017, 1022 København K

Telefon 3312 4540
Fax 3393 4540

Lovforslag om erstatningsansvar

Justitsministeren har den 10.01.2001 fremsat ovennævnte lovforslag LSF 143. Der foreslås bl.a. en tilføjelse til EAL § 26, der får et nyt stk. 2:

"Ved fastsættelse af godtgørelsen kan det tillægges vægt, at krænkelsen er begået ved en forbrydelse, der har indebåret en overtrædelse af bestemmelser i straffelovens kapitler 23 eller 24".

Selskabstømning og Folketingets Retsudvalg

Hvis Justitsministeriet undertiden kan blive overbebyrdet, skyldes det bl.a. de spørgelystne politikere, der udover at profilere sig med spørgsmål i eget navn, også stiller spørgsmål gennem de stående udvalg, herunder Retsudvalget. Selskabstømning har optaget udvalget, og ministeriet har i år 2000 været adspurgt i en større serie af spørgsmål under pkt. 51:

"Kan ministeren forsikre, at der i anklagerens procedurer og anklageskrifter i straffesager mod sælgere til selskabstømmere er medtaget alle relevante forhold, så sagerne har været fuldt oplyst for domstolene."

Et noget vanskeligt spørgsmål at besvare, bl.a. fordi det af svaret på spørgsmål 50 om fremsendelse af procedurerne i de pågældende sager fremgår, at: "Dommene vedlægges. I byretsdommene er anklageskrifterne citeret i deres helhed. Der har ikke i nogen af sagerne været udarbejdet skriftlige procedurer, idet noget sådant sjældent anvendes."

Resten af svaret på bilag 51 ville det måske være interessant at læse, men desværre har ministeriet bedt om, at Retsudvalget behandler dette som fortroligt.

Generalforsamling og kursus 2001

Bestyrelsen har nu fastlagt tidspunktet for det kommende forsvarerkursus, der vil finde sted **fredag den 4. maj 2001 på Scandic Hotel Bygholm Park i Horsens.**

Programmet omfatter "Debatoplæg om reform af nævningeinstitutionen" ved *landsdommer Niels Johan Petersen og advokat Manfred W. Pedersen*, "Ulovligt tilvebragte bevismidler" ved *fh. landsdommer Peter Rørdam* og "Et retspsykiatrisk emne" ved *overlæge Peter Kramp*.

Fredag aften vil der være middag med efterfølgende dans til orkesteret Tailors.

Generalforsamling afholdes **lørdag den 5. maj 2001 kl. 09.30** samme sted. Der kommer på sædvanlig vis indkaldelse med brev på et senere tidspunkt. Der skal bl.a. vælges nogle bestyrelsesmedlemmer.

Tilmelding hos **advokat Mogens Juhl, Hunderupvej 59, 5000 Odense C**, fax 66 12 51 67, tillige med depositum kr. 500 og angivelse af:

A	Overnatning både torsdag og fredag	kr. 3.100
B	Overnatning både torsdag og fredag,
og jeg vil gerne spise middag torsdag aften kl. 19.30	kr. 3.300
C	Overnatning alene fredag	kr. 2.500
D	Ingen overnatning, men deltagelse i kursus, festmiddag
og frokost lørdag	kr. 1.700
E	Alene deltagelse i kursus fredag, idet jeg desværre må
fravælge selskabeligt fravær fredag aften, men incl. ge-
neralforsamling og frokost lørdag	kr. 1.000

Medlemmer har fortrinsret. For ikke-medlemmer **tillægges 500 kr.** til de anførte kursusafgifter. Tilmelding til ovenstående snarest af hensyn til reservationen.

Voldtægt – Strafudmåling

Straffelovens § 80 og § 216

Rigsadvokaten har i en publikation, Rigsadvokaten Informerer, som nr. 3/2001 udgivet en undersøgelse over strafudmålingsniveauet i voldtægtssager. Undersøgelsen har været omtalt i pressen i januar 2000. Undersøgelsen giver ikke grundlag for at antage, at straffniveauet for sammenlignelige voldtægtssager har ændret sig fra midten eller slutningen af 1980'erne og frem til i dag.

Strafniveauet for kontaktvoldtægt og parvoldtægt giver ikke Rigsadvokaten anledning til særlige bemærkninger. Det kan være ønskeligt at få større klarhed med hensyn til det nugældende straffniveau vedr. fuldbyrdede overfaldsvoldtægter, ligesom det kan overvejes, om straffene i alle sager om forsøg på overfaldsvoldtægt ligger på et rimeligt niveau.

Hertil kommer, at det iflg. Rigsadvokaten kan være af interesse at følge sager, hvor voldtægten er begået af flere i forening, med henblik på at vurdere, om dette forhold tillægges passende betydning i skærpende retning ved strafudmålingen.

Rigsadvokaten Informerer udsendes til politimestre, statsadvokater og Politidirektøren i København. Det fremgår af redegørelsen, at denne er blevet til på Justitsministerens initiativ, bl.a. på baggrund af debatten i forbindelse med byretsafgørelsen i maj 2000 med delvis betingede frihedsstraffe for flere unges voldtægt af en 14-årig pige i Århus.¹⁾

Rigsadvokatens redegørelse er på 24 sider med et endnu mere omfattende bilagsmateriale, bl.a. udviklingen af strafudmålingsniveauet i voldtægtssager, af Britta Kyvsgaard, Justitsministeriet, beskrivelse af udvalgte domme fra undersøgelsen, oversigt over landsretspraksis 1993-2000 og endelig oversigt over Højesterets praksis vedrørende strafudmåling i voldtægtssager. Der findes dog ikke højesteretspraksis efter 1996 med tidsbestemte straffe i sager, hvor hovedforholdet er voldtægt

Undersøgelsen fortsætter, idet Rigsadvokaten frem til februar 2002 vil have forelagt samtlige by- og landsretsafgørelser om voldtægt med henblik på mulig anke.

¹⁾ Redaktøren af nærværende hæfte har været ude på et kursushotel, der ligger i det pågældende kvarter (lokalkendte siger, at skuret er væk). Hun forstår godt, at noget sådant trøstesløst betonbyggeri kan generere alvorlig ungdomskriminalitet.

Sammenligningsgrundlaget er bl.a. landsdommer Poul Lodbergs to artikler fra 1992 og 1996 i Dommerforeningens Oversigter om landsretspraksis. Den første artikel omfatter årene 1990-92.

Af Britta Kyvsgaards undersøgelser, der af statistiske grunde også omfatter §§ 217, 221 samt anden kønslig omgængelse hertil, § 224, fremgår:

"I 1980'erne var den gennemsnitlige strafflængde for voldtægt de fleste år på 17-18 mdr., mens den i 1990'erne svingede omkring 15 mdr. Den gennemsnitlige strafflængde for hele tiåret 1980-89 er 18,3 mdr. og for tiåret 1990-99 15,8 mdr. At der er sket et fald i denne gennemsnitlige strafflængde, er altså tydelig nok, men denne er dog ikke så voldsom, som landsdommer Poul Lodberg har hævdet på baggrund af en undersøgelse af landsretsdomme fra 1990 og 1996. Lodberg fandt, ud fra dette mere begrænsede dataunderlag, en reduktion på en tredjedel i strafflængderne."

Faldet behøver ikke at afspejle en ændret domspraksis, men kan også skyldes en ændring i karakteren af de sager, der afgøres; der henvises i denne forbindelse til undersøgelser foretaget af Flemming Balvig.

Sagen i Århus, der gav anledning til debatten og det politiske ønske om en undersøgelse, blev som bekendt anket, og Vestre Landsrets resultat er gengivet i undersøgelsen side 19 f:

"I sagen fra Århus blev der afsagt dom af Vestre Landsret den 17. november 2000. Ved dommen blev 6 unge mænd, der var i alderen 15-18 år på gerningstidspunktet, dømt for voldtægt efter straffelovens § 216, stk. 1, og forsøg herpå. Forholdene var begået over for en 14-årig pige, der sammen med en ven og nogle af de domfældte gik ind i en skurvogn. Efter at pigen ufrivilligt havde haft seksuelt forhold til venen, der blev frifundet på grund af manglende bevis for forsæt, begik de seks domfældte voldtægt eller forsøg herpå over for pigen. Det blev i landsretten lagt til grund, at pigen blev tvunget til de seksuelle forhold ved de trusler om vold, der lå i situationen. Forholdene havde en varighed på ca. 3 timer.

Straffene blev for 5 af de domfældte udmålt til fængsel i 9 måneder og for en af de domfældte til fængsel i 1 år (fællesstraf). Efter de domfældtes alder og oplysningerne om deres personlige forhold blev straffene gjort delvis betingede, således at 6 måneder skulle fuldbyrdes, mens de resterende dele af straffene blev gjort betingede på nærmere fæstsatte vilkår..."

Resultatet var en skærpelse på 3 mdr. ubetinget i forhold til byrettens dom, men på den anden side ikke fra landsrettens side en imødekommelse af kravet om generelt at forhøje straffniveauet i sager af denne karakter, hvilket fremgår af præmisserne.

Resultatet af undersøgelsen fremgår af side 21, hvor det konkluderes, at strafniveauet i voldtægtssager generelt faldt forholdsvis markant i 1970'erne og frem til midten af 1980'erne. Undersøgelsen giver derimod ikke grundlag for at antage, at strafniveauet for sammenlignelige voldtægtssager har ændret sig fra midten eller slutningen af 1980'erne og frem til i dag.

"Normalstraffen" for forsøg på overfaldsvoldtægt antages at være 6-9 måneders fængsel, dog med mulighed for både mildere og strengere straffe. For fuldbyrdet overfaldsvoldtægt uden skærpende omstændigheder antages det ved et forsigtigt skøn, at udgangspunktet for straffastsættelsen formentlig ligger i niveauet omkring fængsel i 1 år og 6 måneder. (Forsigtigheden beror på det begrænsede materiale og det faktum, at der i mange af dommene har været yderligere skærpende omstændigheder.) Rigsadvokaten finder, at der særligt på dette område kan være behov for at overveje, om domme i den lave del af rammen i videre omfang skal søges anket af anklagemyndigheden med påstand om skærkelse.

Med hensyn til forsøg på kontaktvoldtægt skønnes det, at strafniveauet svarer nogenlunde til niveauet ved forsøg på overfaldsvoldtægt, mens straffen for fuldbyrdet kontaktvoldtægt ligger i niveauet mellem 6 måneder og 1½ år, men sådan at straffen er 6-10 måneder, hvis der ikke er anvendt vold af betydning, eller hvis der ikke i øvrigt foreligger skærpende omstændigheder.

For så vidt angår parvoldtægt, der var fuldbyrdede, antages det, at "normalstraffen" ligger i niveauet 6-8 måneders fængsel

Ca. halvdelen af de domme, der er omfattet af undersøgelsen, er blevet anket, og straffen er især i sager fra 1996 og 1998 i et ikke ubetydeligt omfang blevet skærpet.

Færdselsloven – Groft uforsvarlig kørsel – Betinget og ubetinget frakendelse

Færdselslovens § 26, § 41, § 42, § 67 og § 126

af *Elsebeth Rasmussen* og *Ulrik Graff Rasmussen*

Det er ikke i alle situationer, hvor man helt eller delvist er årsag til et trafikuheld, at man betinget eller ubetinget skal fradømmes retten til kørekort. Denne artikel vil i oversigtsform gengive dels Ugeskriftpraksis, dels domme gengivet i Landsforeningens Meddelelser, fordelt under nogle overskrifter efter typetilfælde. Oversigten dækker årene 1991-2000. I slutningen af artiklen vil forfatterne forsøgsviis uddrage nogle grundtræk, hvis dette overhovedet er muligt. Meningen er ikke at give en dækkende og komplet oversigt over samtlige afsagte domme; der er sikkert en lang række byretsdomme med betinget frakendelse, der aldrig bliver anket, ligesom udvalget af domme i Ugeskriftet jo er stærkt selektivt. Formålet er snarere at finde frem til situationer, hvor anke bør overvejes, hvis kørekortet er i fare. Man kan naturligvis sige, at en betinget frakendelse ikke er så slem, men bøvlet ved at skulle op til en orienterende førerprøve, med risiko for at dumpe, vil i de fleste situationer indicere, at anketærsklen bør være lav.

Indledning

I referatet af Landsforeningens Meddelelser betyder et B efter referencen, at der er tale om en byretsdom. Samtlige domme vedrørende spritkørsel er frasorteret, også selv om de kan indeholde elementer af kørselsfejl. Ligeledes er en del domme om hastighedsforseelser udeladt, hvor disse afgørelser er af mere bevisteknisk art, herunder spørgsmålet om, hvorvidt man kan lægge hastighedsmålingerne til grund, hvis selve apparatets forskrifter ikke er fulgt. Tilbage bliver følgende hovedgrupper og en opsamlingsgruppe:

1. § 4 Trafiksignaler, rødt lys, skiltning
2. § 15 Afstand til forankørende
3. § 18 U-vending
4. § 21 Overhaling
5. § 26 Vigepligt
6. § 26 Svingning, højre og venstre
7. § 27 Fodgængere og -felt
8. §§ 41, 42 og 43 Hastighed
9. § 54 Træthed og sygdom
10. § 67 Mangler og tilisede ruder

11. Andet, herunder farligt læs og slæbning
12. § 126 Gentagelsesvirkning
13. Diskussion

1. Trafiksignaler, rødt lys, skiltning, § 4

- a. **U 2000.2130Ø Fremkørsel for rødt lys, da der blev dyttet bagfra, ikke frakendelse.** Holdt for rødt lys som den forreste, kom til at rulle baglæns, hvorfor den bagvedholdende bilist dyttede af ham. Kørte nu frem for rødt lys og var ved at påkøre to cyklister. Landsretten lagde til grund, at fremkørslen var sket med beskeden hastighed og muligt skyldtes forvirringen over, at der blev dyttet. Henset hertil, og da der ikke skete uheld ved fremkørslen, skete der ikke i modsætning til byrettens resultat betinget frakendelse.
- b. **U 1997.642V Undladt at standse ved blinklys ved jernbaneoverkørsel, betinget frakendelse.** T passerede jernbaneoverkørsel med både blinklys og klokke i drift, og føreren af et lokomotiv måtte foretage opbremsning for at undgå påkørsel, betinget frakendelse, hvilket også var resultatet i byretten.
- c. **U 1996.20Ø Forsætligt kørt over for rødt, ubetinget frakendelse.** T på 20 år kørte ind i kryds for rødt lys, idet han ikke regnede med tværgående færdsel. Påkørte en fra højre kommende bilist og fandtes forsætligt at have forvoldt skade på andres ting, forsætligt at have fremkaldt fare for skade på andres person og i øvrigt at have ført bil på særlig hensynsløs måde, landsretten stadfæstede ubetinget frakendelse i 6 mdr.
- d. **Lf.Medd. 109/2000B Rødt lys, passager bliver syg. Frifundelse både for straf og frakendelse.** Frifundet for overtrædelse af færdselsloven og dermed påstanden om betinget frakendelse. T's hustru var blevet syg og væltede ind over ham med den følge, at han ikke kunne benytte fodbremsen og ikke nåede at reagere, før han kørte ind i lyskryds for rødt.
Københavns Byrets 27. afd. 16140/2000, 20/9 2000
- e. **Lf.Medd. 72/1995V Rødt lys, helt frifundet på grund af modstridende forklaringer.** Byretten havde lagt til grund, at T var kørt ud i krydset for rødt lys og havde betinget frakendt førerretten, Landsretten gengav den anden påkørte bilists forklaring således: ..."der var et pænt stykke op til T's lastbil, da der blev rødt for ligeudkørende. Han startede ikke hurtigt: Betjenten fortalte ham, at han havde lavet hjulspind, men det har været længere fremme, da han forsøgte at undgå sammenstødet. Muligvis har han først bagefter bemærket, at der blev rødt for ligeudkørende, men han er sikker på, at han så den grønne pil."

Landsretten kunne efter de modstridende forklaringer ikke afvise, at lastbilchaufføren var kørt ind i krydset for gult lys og frifandt denne.
(VL 12. afd. as 2561/93, 9/3 1994)

- f. **Lf.Medd. 54/1992Ø Forsigtig bilist var stoppet op for rødt, men satte i gang, da medtrafikanter begyndte at køre, uden at være klar over, at der for dem var grøn pil. Ikke frakendelse.** K var kørt over for rødt og var stødt sammen med personbil. Hun var dårligt kendt på stedet og førte iflg. vidne bilen med stor forsigtighed, havde standset for rødt, men kørte frem, da medtrafikanter i banen til højre for hende satte i gang, idet hun gik ud fra, at der også var grønt lys for hende, mente at have set noget grønt lys (muligt grøn pil for højresvingende). Både by- og landsret fandt det overvejende betænkeligt at statuere frakendelse.
(ØL 17. afd. a.s. 242/91, 9/1 1992)

2. Afstand til forankørende, FL § 15

- a. **U 1998.1736Ø Chikanekørsel på motorvej med hastigheder op mod 140 km/t. kørt tæt op mod hinanden, ubetinget frakendelse,** se nedenfor under pkt. 8a.
- b. **U 1996.840Ø Afstand til forankørende 8 m ved hastighed på 76 km/t. Ikke frakendelse.** Strækningen var opmålt til mindst 364 m. Byretten bestemte betinget frakendelse, men landsretten ændrede til ikke frakendelse.
- c. **U 1996.593Ø For kort afstand til forankørende udrykningskøretøj, ubetinget frakendelse.** T kørte efter en ambulance under udrykningskørsel, således at afstanden til ambulancen i perioder var under 5 meter. Kørslen foregik over en længere strækning og tidvis med hastigheder på omkring 120 km/t. Ubetinget frakendelse i 6 måneder. Byretten var alene nået til betinget frakendelse.
- d. **U 1994.760Ø Afstand til forankørende 6-7 m ved hastighed på 80-85 km/t. Betinget frakendelse.** Strækningen var ca. 400 m og afstanden målt til mellem 5,91 – 7,64 m til forankørende. By- og landsret var enige om frakendelsen.
- e. **U 1994.314V Over længere strækninger kørt med afstande på 6-12 m, hastighed ikke angivet præcist, men høj, senere kørt 137 km/t. på motorvej, betinget frakendelse.** T, der skulle nå en færge, havde over strækninger på hhv. mindst 2000 m og 950 m kørt med afstande til to forankørende biler med hhv. 6,0 – 12,7 m og 7,8 – 10,5 m. Videooptagelser fra Provida-anlæg i en pat-

ruljevogn. Senere havde T kørt 137 km/t på motorvej, betinget frakendelse. Byretten ville ikke fradømme førerretten.

- f. **U 1992.843Ø Afstand til forankørende på motorvej 4 m ved hastighed på 99 km/t. Betinget frakendelse.** Strækningen var næsten 1 km. Afstanden var mindre end 4,4 m til forankørende. Byretten havde frifundet for frakendelse, en bilinspektør havde erklæret at der var risiko for påkørsel ved pludselig opbremsning, hvis afstanden var under 25 m. Tillige refereret i Lf.Medd. 85/1992.
- g. **Lf.Medd. 32/1996V Afstand til forankørende 10-12 m ved hastigheder på 92-102 km/t. Ikke frakendelse.** Strækningen var 600 m på landevej med grænse 80 km/t. Hastighed og afstand målt med Provida-anlæg. Byretten udtalte, at stort set ingen bilist overholdt den anbefalede sikkerhedsafstand, men dermed er ikke sagt, at man må acceptere tingene som de er, hvorfor der skete betinget frakendelse. I landsretten var fremlagt en bilinspektørerklæring med en masse beregninger. Landsretten udtalte bl.a.: "Der findes ikke som sket ved byrettens dom grundlag for at afgøre spørgsmålet om førerretsfrakendelse som følge af overtrædelse af færdselslovens § 15, stk. 3, der ikke fastsætter bestemte afstandskrav, alene ud fra forholdet mellem den faktiske afstand og den afstand, der anbefales af Rådet for Større Færdselssikkerhed. Spørgsmålet findes herefter at måtte afgøres efter en konkret vurdering af den foreliggende færdselssituation.
Uanset at det efter bilinspektørens oplysninger må lægges til grund, at tiltaltes kørsel indebar en forøget uheldsrisiko, findes overtrædelse af færdselslovens § 15, stk. 3, efter en samlet vurdering af oplysningerne om færdselssituationen ikke at have haft en sådan grov eller farlig karakter, at væsentlige hensyn til færdselssikkerheden er tilsidesat.
Landsretten frifinder derfor tiltalte for påstanden om betinget førerretsfrakendelse." K blev således alene idømt en bøde.
(V.L. 5. afd. as S-2242-95, 18/12 1995)
- h. **Lf.Medd. 14/1995Ø Afstand til forankørende 10 m ved hastighed på 84 km/t. Under fortsat kørsel kørt 111 km/t, skønt grænsen var 80 km/t. Ikke frakendelse.** Strækningen var ca. 1 km. på en omfartsvej og afstanden mere præcist 10,26 m. Byretten nåede til betinget frakendelse efter bilinspektørerklæring, om at mindsteafstanden burde være 18,6 m af hensyn til pludselige kraftige opbremsninger. Landsretten udtalte: "Det findes betænkeligt at anse den beskrevne kørsel som udtryk for tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden, hvorfor tiltalte vil være at frifinde for påstanden om betinget frakendelse af førerretten."

(ØL 7 afd. a.s. S-6161-94, 15/9 1994)

- i. **Lf.Medd. 13/1993B Afstand til forankørende 10-15 m med hastighed 100 km/t. Byretten fandt det betænkeligt at frakende førerretten betinget.** Strækningen udgjorde ca. 1,2 km på motorvej, der var tiltalt for højere hastighed og kortere afstand, men retten fandt ikke disse værdier godtgjort. I øvrigt dømt for andre færdselsforseelser, som imidlertid heller ikke førte til betinget frakendelse.

(Glostrup Kriminalret p 402/92, 26/10 1992)

3. U-vending, FL § 18

Lf.Medd. 34/2000Ø U-vending, havde holdt stille, men misforstået et repeterlys i krydset, ikke frakendelse. Foretog U-vending og blev påkørt. Betinget frakendelse i byretten, som landsretten ændrede, idet T havde holdt stille ude i krydset og først kørte frem, da repeterlyset efter hans opfattelse viste rødt lys for den modkørende færdsel.

(Ø.L. 5. afd. a.s. S-2864-99, 30/11 1999)

4. Overhaling, FL § 21

- a. **U 1999.1451Ø Overhaling i tåge med dødelig påkørsel, betinget frakendelse, men ikke kørsel på særlig hensynsløs måde.** Lastbil på 12 m overhalede et køretøj på 18 m med hastighed på ca. 80 km/t. i ringe sigtbarhed på grund af tåge og påkørte modkørende bilist, der blev dræbt. T fandtes at have tilsidesat væsentlige hensyn til færdselssikkerheden, og blev idømt hæfte i 20 dage og betinget frakendelse for overtrædelse af FL § 21, men blev frifundet for at have kørt bil på særlig hensynsløs måde, (dissens). Byretten ville frakende førerretten ubetinget.
- b. **U 1997.1537V Bybus overhaler, delvist i venstresvingsbane, men med fuld udsyn og ingen konkret fare. Ikke frakendelse.** Bybus overhalede på grund af tidspres over en strækning på 180-200 m forholdsvis hurtigt nogle foran langsomkørende. Ikke konkret fare. Det måtte antages, at T under overhalingen, der for en væsentlig dels vedkommende skete i venstresvingsbanen og over spærrefladen og kun i mindre omfang ved overskridelse af de dobbelte spærrelinier, der måtte antages at være påmalede af hensyn til venstresvingende, havde haft fuldt udsyn over hele strækningen. Betænkeligt at anse kørslen for sket under tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden. Ikke frakendelse. Byretten havde under dissens bestemt ubetinget frakendelse.

- c. **U 1992.672V Overhalet højreom på hovedvej, betinget frakendelse.** Under kørsel ad hovedvej med spærrelinie umiddelbart forud for en sidevej til højre overskred T kantlinien og overhalede højreom på cykelstien en forankørende bil med anhænger. Det fandtes uden betydning, om det måtte være bevist, at den overhalede bil havde givet tegn til højresvingning før eller under overhalingen. Betinget frakendelse i overensstemmelse med byrettens resultat.
- d. **U 1992.430V Overhaling ved overskridelse af spærrelinie, ikke frakendelse.** Under overhaling af lastvogn overskredet en spærrelinie over en strækning på 120 m. Spærrelinien var ikke anlagt, fordi forholdene var uoverskuelige på grund af bakketop eller kurver, men af færdselstekniske grunde for at sikre en venstresvingsbane. Ikke frakendelse modsat byretten der ville frakende førerretten betinget.
- e. **Lf.Medd. 11/1995V Overhaling af lastbil med anhænger umiddelbart før 188 m lang spærreflade. Måtte presse vognen ind mellem vogntoget og midteranlægget, mistede herredømmet og skred i grøften med personel og materiel skade til følge, betinget frakendelse (dissens for ubetinget).** T var mangeårig hyrevognschauffør. Byretten bestemte ubetinget frakendelse. T forklarede, at han havde skønnet, at der var god plads til at gennemføre overhalingen. Han havde først bemærket helleanklægget, da han var ca. 100 m inde over sildebensmønstret. Landsretten delte sig 3-3 for henholdsvis stadfæstelse af den ubetingede frakendelse på ½ år, henholdsvis efter en samlet bedømmelse at anse det for betænkeligt at anse kørslen for sket på særlig hensynsløs måde, idet T's beslutning om at fuldføre overhalingen måtte antages at bero på et fejlskøn, disse voterende stemte alene for betinget frakendelse, og det blev udfaldet af stemmeafgivningen.
(VL 6. afd. a.s. S 2920/93, 21/6 1994)
- f. **Lf.Medd. 112/1991Ø Overhalede umiddelbart før kryds, anvendte en for modkørende afmærket venstresvingsbane og kørte over spærreflade, ikke frakendelse, da frit udsyn 2-300 m frem og overhalingen skete over strækning på 45 m.** Byretten ville frakende førerretten betinget, uanset at det blev lagt til grund, at der ikke forelå nogen konkret faresituation. Landsretten lagde efter et politividnes forklaring til grund, at K ikke var til fare eller ulempe, at hun havde frit udsyn 2-300 m frem, og at hun, hvis bil kunne accelerere meget hurtigt, gennemførte overhalingen over en meget kort strækning på ca. 45 m. Betænkeligt at fastslå, at der var tilsidesat væsentlige hensyn til færdselssikkerheden, hvorfor bestemmelsen om førerretsfrakendelsen udgik.
(ØL 17. afd. a.s. 45/91, 19/9 1991)

5. Vigepligt, FL § 26

- a. **U 1999.1440V Vigepligtforseelse, foden smuttede på bremsepedalen, betinget frakendelse.** Kørte ind på hovedvej uden at iagttage ubetinget vigepligt og stødte sammen med anden bil. T havde ført sin bil rigeligt hurtigt frem mod krydset, foden var gledet på bremsepedalen, da han til sidst ville træde den hårdt ned for at stoppe helt op. Landsretten tiltrådte, at førerretten var frakendt betinget.
- b. **U 1999.1150Ø Vigepligtforseelse, kompliceret kryds med dårlige oversigtsforhold, cyklist med høj hastighed, ikke frakendelse.** Kørte langsomt ind i kryds uden at standse for hjåntænder og påkørte cyklist, der kom fra venstre side, og som T ikke havde set. Henset til det komplicerede kryds med dårlige oversigtsforhold på grund af en 2 m høj og tæt hæk sammenholdt med cyklists hastighed på ikke under 25 km/t. fandtes T ikke at have tilsidesat væsentlige hensyn til færdselssikkerheden. Ikke betinget frakendelse modsat byretten.
- c. **U 1999.204Ø Vigepligtsforseelse, holdt stille og havde orienteret sig til begge sider, betinget frakendelse.** Overtrådte ubetinget vigepligt ved kørsel over hjåntænder med påkørsel. Selv om hun forinden havde holdt stille, havde orienteret sig til begge sider og var kørt langsomt frem, blev T frakendt førerretten betinget. Landsretten tillagde det, modsat byretten, ingen vægt, at T oplyste, at hendes fod var gledet på bremsepedalen.
- d. **U 1997.323V 17-årig fører tilsidesat vigepligt i kryds, betinget frakendelse.** Dommen drejer sig fortrinsvis om det civile retlige opgør mellem den 17-årige T og kaskoforsikringen. Da han ikke havde kørekort og ikke havde modtaget køreundervisning, var uagtsomheden grov jfr. EAL § 19, stk. 2, nr. 1 og han blev dømt til at erstatte et skønsmæssigt beløb. (Dissens).
- e. **U 1996.1386V Vigepligtsforseelse, påkørt cyklist efter at have holdt stille efter udkørsel fra parkeringsplads, betinget frakendelse.** Havde holdt stille og orienteret sig til begge sider, men påkører en fra venstre kommende cyklist, som han trods gode oversigtsforhold først havde set i det øjeblik, han var kørt frem, betinget frakendelse i lighed med byretten.
- f. **U 1995.407V Vigepligtsforseelse, havde holdt stille og kørte langsomt frem, betinget frakendelse, selv om cyklisten havde kørt hurtigt.** Personbil holdt stille ved vigelinie og kørte derefter langsomt frem i kryds, hvor han blev påkørt af en fra venstre kommende cyklist, som han trods gode oversigtsforhold ikke forinden havde set. Det var under de foreliggende omstændigheder uden betydning for spørgsmålet om førerretsfrakendelsen, om C, der anslog

sin hastighed til 25-30 km/t., havde kørt med en højere hastighed, end cyklister normalt kører med. Betinget frakendelse modsat byretten.
(Identisk med Lf. Medd. 71/1995V)

- g. Lf.Medd. 18/1998B Tiltalt for at have kørt ind i kryds med vigepligt med for høj hastighed, men på grund af usikre vidneforklaringer ikke frakendelse, kun bøde.**
(Retten i Nibe A-2-231/97, 18/9 1997)
- h. Lf.Medd. 8/1998V Vigepligtsforseelse, egen skyld hos den anden part, der kørte med over dobbelt hastighed, ikke frakendelse.** Dømt i byretten, men frifundet i landsretten for at have undladt at overholde sin ubetingede vigepligt. K holdt stille og orienterede sig til begge sider. Den bil, hun stødte ind i, havde kørt med en hastighed på ikke under 130 km/t, uanset at der var en hastighedsgrænse på 60 km/t.
(V.L. 17. afd. a.s. nr. S-0360-97, 18/8 1997)
- i. Lf.Medd. 92/1997B Vigepligtsforseelse, men egen skyld hos den anden part, der kørte mindst 50% for hurtigt, ikke frakendelse og frifundet for overtrædelse af straffelovens § 249.** T var tiltalt for overtrædelse af FL § 3 § 4 og § 26 samt straffelovens § 249 ved ikke at have overholdt sin ubetingede vigepligt i et kryds ved en opkørsel fra en hovedvej. Højeste tilladte hastighed var 80 km/t, men bilisten, som T stødte ind i, havde kørt med en hastighed på 125-140 km/t. T blev derfor frifundet for overtrædelse af FL § 4 og § 26 og straffeloven, og dermed også for påstanden om betinget frakendelse, og alene idømt en bøde efter FL § 3
(Retten i Kjellerup SS 247/96, 3/3 1997)
- j. Lf.Medd. 49/1997B Vigepligtsforseelse, havde holdt stille og orienteret sig, dårligt vejr havde vanskeliggjort oversigtsforholdene, ikke frakendelse.** T havde overtrådt reglerne om vigepligt ved at køre frem i et kryds med vigelinie og -tavle, men blev frifundet for påstanden om betinget frakendelse af førerretten, idet han havde holdt stille, orienteret sig og kørt langsomt frem, og idet det ikke kunne afvises, at dårligt vejr havde vanskeliggjort oversigtsforholdene.
(Gentofte Ret, sag nr. 327/96, 11/7 1996)
- k. Lf.Medd. 13/1997Ø Mangler ved køretøjet, driftsbremse ikke tilstrækkelig virksom, vigepligtsforseelse, betinget frakendelse.** Se nedenfor under pkt. 10c.

- l. **Lf.Medd. 10/1996Ø Vigepligtsforseelse, holdt stille forinden og egen skyld hos den anden part, der havde kørt op mod 50% over grænsen, ikke frakendelse.** I byretten blev T på 87 år dømt for at have kørt ind i et kryds med vigelinier og vigepligtstavle med sammenstød til følge med M, der var tiltalt efter FL § 41 ved at have undladt at holde en efter forholdene passende lav hastighed. Byretten lagde til grund, at M kørte med ca. 90-100 km/t., da T kørte ud i krydset, og frakendte T førerretten betinget, da denne havde fejlvurderet M's hastighed. I landsretten afgav bilinspektøren forklaring. Landsretten udtalte: "Vidnet har forklaret, at hans skøn over, at M har kørt med en hastighed på 102 km/t +/- 6 km/t som anført i erklæringen udelukkende er baseret på de afsatte blokadespor. Det hastighedsbidrag, der skal tillægges ved sammenstødet, betyder, at hastigheden må formodes at have været noget større, men ikke over 120 km/t. Også landsretten lægger til grund, at tiltalte holdt stille bag vigelinien, og at han så den anden bil. Efter bilinspektørens erklæring og forklaring må det lægges til grund, at den anden bil kørte med en hastighed, der væsentligt oversteg hastighedsbegrænsningen på 80 km/t, men ikke over 120 km/t. Under disse omstændigheder findes det overvejende betænkeligt at fastslå, at tiltalte har tilsidesat væsentlige hensyn til færdselssikkerheden. Tiltalte frifindes derfor for påstanden om frakendelse af førerretten. Bødeafgørelsen foreligger ikke til påkendelse." (Ø.L. 6. afd. a.s. nr. S-3901-94, 6/11 1995)
- m. **Lf.Medd. 47/1993B Vigepligtsforseelse, lastbil havde holdt stille ved høj-tænder og orienteret sig, ramte midt i krydset en cyklist, der kom fra venstre side, måske overset denne på grund af blind vinkel ved sidespejlet. Betinget frakendelse.** Udgangspunktet var egentlig ubetinget frakendelse på grund af tidligere betinget frakendelse, men byretten lagde vægt på, at kørslen fandt sted umiddelbart forinden udløbet af prøvetiden samt til, at der efter rettens opfattelse var tale om en relativt ringe grad af uagtsomhed som følge af et øjeblikks uopmærksomhed, derfor særligt formildende omstændigheder, jfr. FL § 126, stk. 3 (Retten i Herning ss 4-527/92, 3/2 1993)
- n. **Lf.Medd. 35/1991Ø. Vigepligtsforseelse, stoppede næsten op ved kryds og lod bil fra venstre passere, orienterede sig til begge sider og blev påkørt af cyklist. Ikke frakendelse, da udsynsforholdene var meget dårlige også efter cyklistens forklaring.** T havde forvoldt lettere personskade på cyklist, men da han havde orienteret sig til begge sider og kørte langsomt frem i krydset, fandt byretten, at han havde vist vilje og evne til at overholde sin vigepligt,

selv om han ikke havde set cyklisten og frifandt for frakendelse. Parterne var enige om, at krydset nu var ændret. Cyklisten forklarede, at han kom temmelig hurtigt ned ad bakke. Han så bilen holde stille. Da vidnet, der havde frit udsyn, var 5-6-m fra bilen, kørte den frem, vidnet søgte forgæves at undvige. Efter vidnets skøn var udsynsforholdene fra bilistens side meget dårlige. Landsretten udtalte: "Også efter bevisførelsen for landsretten findes det betænkeligt at anse det for godtgjort, at tiltalte har tilsidesat væsentlige hensyn til færdselssikkerheden.

(ØL 8. afd. a.s. 178/90, 18/1 1991)

6. Svingning højre og venstre, § 26

- a. **U 2000.2533Ø Højresving, ligeud kørende cyklist med høj hastighed, ikke frakendelse.** Kører fra parkeringsplads over kørebane over til sidevej og påkører derved en ligeud kørende cyklist på bilens højre side. Overtrædelse af § 3 og § 26, stk. 3, men ikke frakendelse, da der holdt biler parkeret ud for cykelstien, der var begrænset sigtbarhed, ligesom cyklisten kørte med høj hastighed på ca. 30 km/t. med foroverbøjjet stilling og mørk beklædning. Mountainbike-cyklisten forklarede bl.a. at han kørte "simpelthen i maksimalt tempo. Han overhaler tit og bliver aldrig selv overhalet.." Hverken byret eller landsret fandt anledning til frakendelse.
- b. **U 2000.1881Ø Højresving, medsvingende knallert udboret og med høj hastighed, ikke frakendelse.** Lastbilchauffør T påkørte under højresving knallert, der svingede i samme retning. Ikke førerretsfrakendelse, idet T havde orienteret sig grundigt forinden, og da knallerten kørte med en hastighed, der oversteg det tilladte med 50% og en forhjulsbremse uden bremsevirkning. I modsætning til byretten skete der ikke frakendelse.
- c. **U 1999.205Ø Venstresving, ikke frakendelse, da modkørende cyklist ikke var forsynet med lygte.** Bilist påkørte en augustaften under venstresving en modkørende cyklist. Landsretten anså det for godtgjort, at cyklen ikke var forsynet med lygter. Overvejende betænkeligt at frakende førerretten. Byretten var nået til betinget frakendelse.
- d. **U 1999.201Ø Venstresving, holdt stille forinden, dårlige oversigtsforhold, ikke frakendelse.** Påkørt af modkørende bil under venstresving. T havde holdt helt stille i krydset, udsynet var forringet som følge af parkerede biler. Ikke frakendelse modsat byrettens resultat.

- e. **U 1998.500V Højresving med ringe hastighed i søgen efter parkeringsplads, kunne give påkørt knallert anledning til at være opmærksom på, at T var ved at forberede svingning, ikke frakendelse.** T foretog svingning ind ad port og påkørte en ligeud kørende knallert. Landsretten udtalte, at udgangspunktet var betinget frakendelse, men T kørte med meget ringe hastighed i søgen efter parkeringsplads, denne kørsel kunne have givet knallertføreren anledning til at være opmærksom på, at T var ved at forberede en svingning, T havde ikke overhalet knallertføreren, der ikke ved påkørslen kom til skade. Ikke frakendelse efter en samlet bedømmelse. Byretten var nået til frakendelse.
- f. **Lf.Medd. 73/2000Ø Sættevogn lukket af for cyklister mv. ved højresving. Knallertkører mast sig frem, egen skyld, ikke frakendelse.** Landsretten lagde modsat byretten til grund, at T ved svingning til højre havde placeret sin sættevogn så tæt ved kantstenen, at der var "lukket af" for cyklister og knallertkørere. Knallertkøreren K, der skulle ligeud, havde "mast" sig frem langs sættevognens højre side. T blev frifundet for FL § 16 og § 26 samt straffelovens § 249, men idømt en bøde på 500 kr. efter FL § 3. (Ø.L. 8. afd. a.s. S-4385-99, 17/4 2000)
- g. **Lf.Medd. 86/1997B** (også benævnt 73/1997 på grund af en ombrydningsfejl). **Venstresving, havde holdt stille og orienteret sig i uoverskueligt kryds, ikke frakendelse.** Frifundet for betinget frakendelse ved venstresving, der forårsagede sammenstød, idet det ikke kunne afvises, at K holdt stille i krydset og orienterede sig, forinden hun påbegyndte færdiggørelse af svingningen, ligesom krydset virkede uoverskueligt og kompliceret. (Retten i Århus 2. afd. SS 9604649-2, 5/2 1997)
- h. **Lf.Medd. 8/1997Ø Højresving, holdt stille og orienteret sig, ikke bemærket cyklist på grund af død vinkel, ikke betinget frakendelse.** Frifundelse i landsretten for betinget frakendelse for bilist, der ikke havde bemærket en cyklist ved højresving på grund af en død vinkel. T havde holdt stille og orienteret sig, inden han med beskeden hastighed svingede. (ØL 4. afd. a.s. nr. S-3306-95, 13/5 1996)
- i. **Lf.Medd. 73/1996B Venstresving i ikke helt ukompliceret kryds med forskudte signaler, havde holdt stille og kørte langsomt frem, ikke frakendelse.** I et ikke helt ukompliceret kryds med lysregulering med forskudte signaler for grønt foretaget venstresving, efter at have holdt stille, ved at køre langsomt frem. Ikke betinget frakendelse trods sammenstød med modkørende. (Retten i Skanderborg PS 421/94, 20/1 1995)

- j. **Lf.Medd. 91/1995Ø Højresving, holdt stille og havde med lav hastighed næsten passeret cykelstien, inden cyklisten ramte ham på bagskærmen, ikke frakendelse.** Hyrevognschauffør havde holdt stille i kryds, inden han svingede til højre og stødte sammen med cyklist. I byretten betinget frakendelse. Landsretten lagde til grund, at T inden han svingede over cykelstien holdt stille uden at bemærke cyklisten. "Herefter og under hensyn til, at tiltalte med lav hastighed næsten havde passeret cykelstien inden cyklisten ramte bilen på bagskærmen, samt at cyklistens påkørsel ikke medførte skader på hverken bil eller cykel, findes tiltalte ikke ved den omhandlede kørsel at have tilsidesat så væsentlige hensyn til færdselssikkerheden, at der bør ske betinget frakendelse af førerretten
(ØL 17 afd. a.s. S 4320-94, 31/5 1995)
- k. **Lf.Medd. 87/1995Ø Højresving med lav hastighed efter at have holdt stille, cyklisten kørte med høj hastighed, ikke frakendelse.** Byretten havde lagt til grund, at svingningen skete i en glidende bevægelse, uden at standse i krydset. Landsretten lagde i overensstemmelse med T's forklaring til grund, at påkørslen var sket, mens T holdt stille. Efter et vidnes forklaring lagdes videre til grund, at cyklisten kørte ind i krydset med høj hastighed. Ikke frakendelse.
(ØL 10 afd. as S 1716-93, 22/11 1993)
- l. **Lf.Medd. 97/1991B Højresving, hvorved ligeud kørende knallertfører døde. Frifundet både for straffelovens § 241 og betinget frakendelse, da lastbilen i god tid inden krydset havde aktiveret højre blinklys og under svingningen kørte med 15 km/t.** Idømt bøde efter FL § 3 og 26, men det var ikke ved bilinspektørens undersøgelser bevist, at knallerten på noget tidspunkt før påkørslen havde befundet sig foran lastbilen. T havde i god tid før påbegyndelse af svingningen aktiveret højre blinklys og kørte under svingningen med en hastighed af ikke over 15 km/t. Byretten fortsatte: "Under hensyn til at det således må anses for bevist, at knallertkøreren kom bagfra i forhold til lastbilen, at tiltalte på dette tidspunkt havde aktiveret blinklysene for at tilkendegive højresvingning og kørte med ringe hastighed, finder retten, at den af tiltalte udviste uagtsomhed ikke var så grov, at der er grundlag for at anse ham skyldig i overtrædelse af straffelovens § 241.
Af de samme grunde finder retten, at det af tiltalte udviste forhold ikke var af en sådan karakter, at der er grundlag for at frakende tiltalte førerretten betinget efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1.
(Retten i Århus 7. afd. ss 90 05910.07, 8/4 1991)

7. Fodgængere og -felt FL § 27

- a. **U 1995.556Ø Undladt at bremse op overfor 14-årig fodgænger på kørebanen, der blev dræbt. Betinget frakendelse.** Hyrevognschauffør kørte en nytårsnat omkring midnat, foran på kørebanen gik den 14-årige A, som langsomt kom længere ud på kørebanen. T undlod at bremse op, idet han regnede med at kunne køre venstre om A, hvilket T måtte opgive, da A satte i løb. T forsøgte derefter at køre højre om A, men påkørte denne med døden til følge. Straffet efter straffelovens § 241 og FL med hæfte i 14 dage og betinget frakendelse. Byretten have bestemt ubetinget frakendelse. Se en næsten tilsvarende sag under pkt. 8 c om hastighed.
- b. **U 1994.784Ø Kørte under svingning gennem fodgængerfelt, så 3 måtte springe til side. Både færdselsloven og straffelovens §§ 244 og § 252, da T bakkede og forsætligt kørte direkte frem mod fodgængerne, ubetinget frakendelse.** Under svingning kørte T gennem et fodgængerfelt, så 3 fodgængere måtte springe til side. T følte sig provokeret, bakkede og kørte frem direkte mod fodgængerne flere gange, og påkørte herved 2 af fodgængerne med blemsskade til følge for den enes vedkommende. Udover FL, bl.a. § 27 dømt for overtrædelse af straffelovens § 244 og § 252 med fængsel i 4 mdr. og 2 års ubetinget frakendelse, hvilket var en skærpelse af byrettens frakendelse på 1 år.
- c. **U 1993.350Ø Højresving. Påstand om ubetinget frakendelse først nedlagt i anken.** T var tidligere i 1985 frakendt førerretten ubetinget for spritkørsel. Nu i 1990 som buschauffør i lysreguleret kryds foretaget højresving og påkørt fodgænger, der gik over for grønt. Kompliceret benbrud. T havde ikke holdt stille før højresving. Byretten bestemte betinget frakendelse. Påstand om ubetinget frakendelse blev først nedlagt i anken, men admitteret som lovbestemt.
- d. **Lf.Medd. 31/1994B Blandt en række andre forhold forfulgt en flygtende fodgænger i sin bil gennem gågader, betinget frakendelse.** Efter T's forklaring havde fodgængerens først banket på hans bildør, hvilket førte til, at T blev dømt for vold, så havde fodgængerens sparket på T's forskærm, hvilket førte til, at T kørte efter fodgængerens i gågaderne, betinget frakendelse.
(Thisted Ret ss 185/93, 7/6 1993)
- e. **Lf.Medd. 88/1992V Dødelig påkørsel af fodgænger F, der imidlertid selv handlede med en betydelig grad af uforsigtighed ved at krydse ringgade udenfor fodgængerfeltet, uden at orientere sig til venstre side, ikke frakendelse (dissens), men dømt efter FL § 3 og 27, stk. 1 med bøde.** Byretten havde lagt til grund, at T kørte med en hastighed på 50 km/t. Selv om det ikke umiddelbart kunne forventes, at fodgængere passerede ringgaden på det sted, så havde F været synlig for T, hvorfor der skete betinget frakendelse. 5 af

landsrettens dommere lagde til grund, at T for sent var blevet opmærksom på F, da han havde sin opmærksomhed henvendt på lyssignalerne i det kommende kryds og tilføjede: "Selvom tiltalte havde haft mulighed for at bemærke fodgængereren i så god tid, at han uden vanskelighed kunne have undgået påkørsel, og han derfor har udvist en ret betydelig mangel på agtpågivenhed, findes der imidlertid ikke tilstrækkeligt grundlag for at henføre forholdet under straffelovens § 241 som uagtsomt manddrab og for betinget frakendelse af førerretten. Der er herved lagt afgørende vægt på, at F selv har handlet med en betydelig grad af uforsigtighed ved at krydse Sdr. Ringgade udenfor fodgængerfeltet og uden at orientere sig fornødent med hensyn til trafikken fra hendes venstre side." En voterende ville stadfæste byrettens dom.
(VL 5 afd. as 2592/91, 10/6 1992)

8. Hastighed FL §§ 41, 42 og 43

- a. **U 1998.1736Ø Kørt chikanekørsel på motorvej med for høj hastighed. Dødsulykke. Ubetinget frakendelse.** T1 og T2 tiltalt for straffelovens § 241 og diverse færdselslovsbestemmelser ved på motorvej at have foretaget grov gensidig chikanekørsel med hastighed på ca. 140 km/t., hvilket bevirkede, at de stødte sammen, og T1's bil forvildede sig over i modkørende motorvejsspor og stødte sammen med motorcyklist, der blev dræbt. Fængsel i 60 dage og frakendelse 2 år. Byretten havde en lidt anden indbyrdes skyldfordeling.
- b. **U 1998.1239Ø 8.gangs-hastighedsforseelse, betinget frakendelse.** Kørt 65 km/t., hvor grænsen var 50 km/t. 7 tidligere afgørelser inden for de sidste 5 år, to af disse havde været meget tæt på at udløse betinget frakendelse efter dagældende praksis. Landsretten fandt det, uanset karakteren af den nu begærede forseelse, berettiget, at der var sket frakendelse.
- c. **U 1996.1014H Undladt at nedsætte hastighed på trods af, at 14-årig var på vej over kørebanen.** Drengen blev dræbt. Betinget frakendelse. Dømt for overtrædelse af straffelovens § 241 og diverse bestemmelser i færdselsloven ved i hyrevogn i 1993 kort før midnat nytårsnat at have kørt ad vej i bymæssig bebyggelse med gode oversigtsforhold med en hastighed af ca. 70 km/t. og have undladt at nedsætte hastigheden, på trods af, at den 14-årig dreng gående var på vej over kørebanen. Drengen blev dræbt ved påkørsel. Under hensyn til, at T havde udvist en betydelig grad af uagtsomhed, og at han i 1985 for et forhold af lignende karakter var straffet for uagtsomt manddrab, tiltrådtes det, at straffen var fastsat som en frihedsstraf af hæfte i 14 dage (dissens for dagbøder). Tillige tilsidesat væsentlige hensyn til færdselssikkerheden, betinget frakendelse.

- d. **U 1996.368H 7.gangs-hastighedsforseelse, betinget frakendelse.** Kørt i 1994 med 133 km/t. hvor grænsen var 80 km/t. Straffet for 6 væsentlige hastighedsforseelser fra 1989 til 1993. Udtalt, at bedømmelsen bør ske på grundlag af antallet af hastighedsovertrædelser, uanset om betingelserne for gentagelsesvirkning er til stede, eller om nogle af overtrædelserne er omfattet af straffelovens § 88 eller § 89, og at de konkrete omstændigheder ved kørslerne ikke i den foreliggende sag kunne tillægges afgørende betydning over for antallet af kørsler. Frakendelse betinget.
- e. **U 1995.207H Betinget førerretsfrakendelse for kørsel med en hastighed på mere end det dobbelte af tilladt.** Reglerne for frakendelse ved hastighedsforseelser er siden ændret. I sagen drejede det sig om en midlertidig hastighedsbegrænsning på 30 km/t. som følge af vejarbejde, den havde derfor været færdselsmæssigt begrundet, hvorfor overskridelse som sket var egnet til at fremkalde fare. Betinget frakendelse. (Dissens). På samme side også nedenstående afgørelse under f.
- f. **U 1995.207H Betinget førerretsfrakendelse for kørsel med en hastighed på mere end det dobbelte af tilladt.** Reglerne for frakendelse ved hastighedsforseelser er siden ændret. I sagen drejede det sig om en midlertidig hastighedsbegrænsning på motorvej på 50 km/t. som følge af vejarbejde. Præmisser som i dommen umiddelbart ovenfor. Betinget frakendelse. (Dissens).
- g. **U 1995.206H Betinget førerretsfrakendelse for kørsel med en hastighed på mere end det dobbelte af tilladt.** Reglerne for frakendelse ved hastighedsforseelser er siden ændret. I sagen drejede det sig om en midlertidig hastighedsbegrænsning på motorvej på 50 km/t. som følge af vejarbejde. Præmisser som i dommene umiddelbart ovenfor. Betinget frakendelse. (Dissens).
- h. **U 1995.204H Ubetinget førerretsfrakendelse for kørsel med en hastighed på mere end det dobbelte af tilladt, tdl. ubetinget frakendelse for spirituskørsel.** Reglerne for frakendelse ved hastighedsforseelser er siden ændret. I sagen drejede det sig om kørsel med 122 km/t., hvor 60 km/t. var grænsen, vejen næsten facadeløs i begge sider, så der opstod ingen konkret faresituation. Højesteret tiltrådte, at frakendelsen ikke var betinget af, at der havde været konkret fare. De nærmere omstændigheder ved kørslen eller vejforholdenes beskaffenhed kan herefter kun begrunde, at frakendelse undlades, hvis ganske særlige forhold gør sig gældende. Da T havde en tidligere spiritussag, hvor gentagelsesvirkningen ikke var udløbet, blev han i medfør af FL § 126, stk. 2, nr. 4 frakendt førerretten ubetinget i 6 mdr. (Dissens).

- i. **U 1994.1018V Kørt med påhængsredskab med mere end dobbelt hastighed, betinget frakendelse.** Bil med tilkoblet brændekløver (påhængsredskab), hvis affjedringssystem var næsten virkningsløst. Lagt til grund, at risikoen for færdselsuheld i form af "saksning" forøgedes i takt med hastigheden, og da T havde kørt 70 km/t., hvor den tilladte hastighed efter FL § 43, stk. 4 var 30 km/t., skete der betinget frakendelse modsat byrettens resultat.

- j. **U 1992.181V Talrige hastighedsforseelser forud som var endt med betinget frakendelse, nu 4 væsentlige forseelser, ubetinget frakendelse.** T var i 1990 for to hastighedsforseelser frakendt førerretten betinget, forud havde han modtaget 10 bøder for samme. I februar 1991 vedtaget to bøder for hastighedsforseelser begået i januar 1991. Nu dømt for fire tilfælde af væsentlige hastighedsforseelser fra februar og marts 1991 efter FL § 126, stk. 2, nr. 3, jfr. § 126, stk. 1, nr. 3 med ubetinget frakendelse i 6 mdr. Byretten var alene nået til betinget frakendelse.

- k. **U 1992.129H Gentagne hastighedsforseelser havde ført til betinget frakendelse, nu en væsentlig overskridelse og ubetinget frakendelse.** T var i januar 1990 på grund af gentagne hastighedsforseelser med rette idømt betinget frakendelse. Nu i marts 1990 gjort sig skyldig i en væsentlig hastighedsoverskridelse. Da der ikke var grundlag for at anvende FL § 126, stk. 3, blev førerretten frakendt ubetinget i medfør af § 126, stk. 1, nr. 3, jfr. stk. 2, nr. 3.

- l. **U 1991.741Ø Glatføreulykke med hastighed på ca. 90 km/t. der medførte kvæstelser og død, betinget frakendelse.** I glat føre kørt med hastighed på ca. 90 km/t. Mistede herredømmet og påkørte varevogn, der var standset op på grund af et færdselsuheld. En person, der befandt sig i rabatten, blev dræbt, mens en anden fik meget alvorlige kvæstelser. Udover FL dømt efter straffelovens § 241 og § 249 med dagbøder og betinget frakendelse. Strafniveauet for færdselsdrab er skærpet siden.

- m. **Lf.Medd. 119/2000 Tidligere frakendelser betinget og ubetinget, nu to væsentlige overtrædelser, ubetinget frakendelse 2 år.** T tiltalt for i to tilfælde at have kørt over 190 km/t. Tidligere sager om frakendelse hhv. betinget og ubetinget. Landsretten udtalte, at frakendelsestiden ikke kunne fastsættes til en periode på under 2 år, hvilket var en stadfæstelse af byrettens dom.
(V.L. 1. afd. a.s. S-2334-98, 11/3 1999)

- n. **Lf.Medd. 18/1998B Tiltalt for at have kørt ind i kryds med vigepligt med for høj hastighed, FL § 41, men på grund af usikre vidneforklaringer ikke frakendelse, kun bøde.**
(Retten i Nibe A-2-231/97, 18/9 1997, også anført ovenfor under 5g.)
- o. **Lf.Medd.84/1993B Stod til ubetinget frakendelse p. g. af tidligere betinget frakendelse (ikke hastighed). På grund af personlige og arbejdsmæssige forhold skete der nu alene betinget frakendelse for at have kørt alt for hurtigt efter motorvejs ophør.** T havde kørt 600 m med en hastighed af mindst 156 km/t efter tavle om motorvejs ophør, og selv om hastigheden ikke måtte overstige 70 km/t. Der var ingen konkret fare. Forholdet begået i prøvetiden fra tidl. betinget frakendelse for U-vending med sammenstød. Om de personlige forhold var oplyst, at T lige havde købt hus, han var elektriker og ville blive afskediget, hvis han mistede sit kørekort. Byretten fandt det forsvarligt kun at gøre den fælles frakendelse betinget, jfr. FL § 126, stk. 3, men gav højere bøde end sædvanligt.
(Københavns Byret 10 afd. nr. 14602/92, 29/10 1992)
- p. **Lf.Medd. 34/1993V Hastighedsforseelse,** referat udeladt, da senere højesteretsdomme lægger mindre vægt på om, der har været konkrete faremomenter.
(VL 9 afd. as 1890/92, 11/11 1992)
- q. **Lf.Medd 86/1992B Hastighed på 72 km/t. med brændekløver (påhængsredskab), ikke frakendelse på grundlag af bilinspektørens udtalelser.** Byretten henviste i præmisserne til tidligere landsretsafgørelser, der havde fastslået, at man ved generelle hastighedsbegrænsninger (efter daværende praksis) skulle frakende førerretten, når hastigheden var mindst det dobbelte. Retten fandt under hensyn til bilinspektørens erklæring ikke, at T havde tilsidesat væsentlige hensyn til færdselssikkerheden, bilinspektøren havde sagt: Overskridelse af hastighedsbegrænsningen på 30 km/t. har ikke medført større fare end den fare, der ville være forbundet med at køre med bilen tilkoblet campingvogn eller andet redskab, for hvilken hastighedsbegrænsningen er 70 km/t. Ikke frakendelse.
(Retten i Kjellerup, PS 35/92, 17/6 1992)
- r. **Lf.Medd. 80/1991 Kørt lastvogn med kartoffeloptager (påhængsredskab) med 62 km/t. Ubetinget frakendelse på grund af tidligere spritdom.** Efter bilinspektørerklæringen skyldtes hastighedsbegrænsningen på 30 km/t., at påhængskøretøjet ikke havde bremses og var uaffjedret, hvilket kunne give stabilitetsproblemer under bremsning og svingning. Byretten ville nøjes med betinget frakendelse under hensyn til vogntogets beskaffenhed og den ringe hastig-

hedsovertrædelse, jfr. FL § 126, stk.3. Under ankesagen oplyste bilinspektøren, at risikoen navnlig var betydelig under opbremsning, hvor der kunne opstå "saksning". Landsrettens flertal fandt det ikke afgørende, at der ikke var opstået konkret skade eller fare. Da der ikke var tale om en klapfejl, skulle frakendelsen ske ubetinget i 6 måneder. (Dissens af én voterende, der ville frifinde for frakendelse).

(VL 8. afd. s.s. 636/90, 16/8 1990)

- s. **Lf.Medd. 76/1991V Hastighedsforseelse**, referat udeladt, da senere højesteretsdomme lægger mindre vægt på, om der har været konkrete faremomenter. (VL 4. afd. a.s 1059/90, 16/8 1990)

Domme om slæbning af biler med for høj hastighed under pkt. 11. Domme om påkørsel af fodgængere, hvor der tillige er tiltalt for høj hastighed, findes under pkt.7.

9. Træthed og sygdom, FL §§ 54

- a. **U 1999.1289Ø Førerretten ikke frakendt efter epileptisk anfald.** Blev uden forvarsel ramt af epileptisk anfald, hvilket førte til sammenstød og betydelig personskade på to fodgængere. Havde nøje fulgt sin læges anvisninger og havde levet normalt det sidste døgn. Lægen havde ikke frarådet at køre bil. Uagtet tidligere epileptiske anfald fandtes T under disse omstændigheder ikke at have udvist strafbar uagtsomhed og blev både frifundet for straf og førerretsfrakendelse. Byretten frikendte også for frakendelse.
- b. **U 1996.1103Ø Værnepligtig under kommando faldt i søvn under kørslen, ikke frakendelse.** Under øvelse faldt værnepligtig fører af lastvogn i søvn. Under de foreliggende særlige omstændigheder, hvor tiltalte var under militær kommando, og hvor det ikke kunne være upåregneligt for hans foresatte, at han kunne befinde sig i en træthedstilstand, fandtes T ikke at have udvist en sådan uagtsomhed, at der var grundlag for betinget frakendelse. Byretten frikendte også for frakendelse.
- c. **Lf.Medd. 131/1997B Forkert medicinindtagelse, frifindelse for straf og frakendelse.** T tog ved en fejltagelse ved højlys dag tre sovepiller i stedet for tre hovedpinetabletter, hvorefter han kørte bil og blev involveret i uheld. Frifindelse for overtrædelse af færdselsloven. Dømt for færdselsforseelse ved en senere kørsel det følgende år og i forbindelse hermed betinget førerretsfrakendelse. (Retten i Århus 4. afd. SS 9702350-4, 25/9 1997)

10. Mangler og tilisede ruder FL § 67

- a. **U 1992.950V Kun afiset et lille felt af forruden, betinget frakendelse.** T havde en vinteraften kørt bil efter kun at have afiset et ca. 25 x 25 cm stort stykke af forruden, så resten af forruden og de øvrige ruder var dækket af is, da hun blev standset af politiet. Betinget frakendelse i overensstemmelse med byrettens resultat.
- b. **Lf.Medd. 42/1997V Mangler ved køretøj, FL § 67, fortsætter kørsel 400-500 m efter at have konstateret, at driftsbremse på traktor var virkningsløs, nødretlige betragtninger tilsidesat, betinget frakendelse.** Formfejl ved optagelse af politirapport, der kunne have betydning for, hvornår T opdagede et bremsesvigt. Landsretten fandt, at der måtte træffes afgørelse i sagen alene på grundlag af de i øvrigt foreliggende oplysninger. Efter at T i et kryds havde konstateret, at bremserne på hans traktor var virkningsløse, fortsatte han kørslen over en strækning på 400-500 m og foretog i forbindelse hermed i hvert fald ét venstresving. Nødretlige betragtninger om at nå hen til et slagteri tilsidesat. Betinget frakendelse
(VL 5 afd. a.s. S-1637-96, 19/12 1996)
- c. **Lf.Medd. 13/1997Ø Mangler ved køretøjet, driftsbremse ikke tilstrækkelig virksom, vigepligtsforseelse, betinget frakendelse.** Drifts- og parkeringsbremse på lastbil ikke tilstrækkelig virksom, jfr. FL § 68, stk. 1, hvilket var medvirkende årsag til, at T ikke overholdt sin ubetingede vigepligt. Landsretten idømte alene betinget frakendelse, i modsætning til byretten, der ville frakende ubetinget.
(ØL 13. afd. a.s. S-3596-95, 30/1 1996)
- d. **Lf.Medd. 11/1996Ø Det kunne ikke udelukkes, at en vis yderligere tilisning af ruderne skete i de få minutter, der gik inden politiet satte sig ind i bilen og optog fotos, ikke frakendelse.** K blev i byretten dømt for at have kørt med tilisede ruder, der var fremlagt en række fotos heraf. Byretten lagde yderligere vægt på, at defrosteranlægget ikke var tilsluttet og bagrudens el-anlæg ikke fungerede. I Landsretten frifundet for den betingede frakendelse. Landsretten udtalte: "Efter bevisførelsen findes det ikke at kunne udelukkes, at en vis yderligere tilisning af ruderne i bilen, hvis defrosteranlæg ikke var tændt, har fundet sted i det tidsrum på få minutter, der hengik, fra tiltalte blev standset, og indtil vidnets kollega henvendte sig til hende, og de foreliggende fotos blev optaget, efter at vidnet havde sat sig ind i bilen.
Det må som for byretten lægges til grund, at tiltalte havde afiset ruderne forud for kørslen, og det findes af de ovenfor nævnte grunde ikke tilstrækkelig bevist,

at tiltaltes udsyn under kørslen har været nedsat i så høj grad, at der er grundlag for betinget frakendelse af førerretten." K blev derfor alene idømt en bøde. (Ø.L.17. afd. a.s. nr. S-1985-95, 11/10 1995)

- e. **Lf.Medd. 90/1992B Mangler ved køretøjet, både styretøj og bremses m.v. Alene betinget frakendelse, da K kort forinden havde købt bilen. Mangelfuldt anklageskrift, derfor heller ikke ubetinget frakendelse på grund af gentagelsesvirkning.** Der var påstand om ubetinget frakendelse på grund af mangler ved styretøj, drifts- og parkeringsbremse, fare for sammenbrud i de bærende elementer samt et par yderligere mangler. Under proceduren blev nedlagt en subsidiær påstand om ubetinget frakendelse, da K i 1985 var blevet dømt for spritkørsel med ubetinget frakendelse i 2 år. Byretten lagde til grund, at K kort forinden havde købt bilen for 6.500 kr., at hun kun havde kørt i bilen få gange, at hun ikke var særlig bilkyndig, hvorfor det ikke var godtgjort, at hun var bekendt med eller havde mistanke om, at bilen var behæftet med de anførte mangler. Da der ikke i anklageskriftet var henvist til § 126, stk. 2, nr. 4, fandt retten ikke, at der kunne ske frakendelse i medfør af denne bestemmelse, jfr. RPL § 831.
(Københavns Byret 1. afd. 9202741, 20/5 1992)
- f. **Lf.Medd. 31/1991B Mangler ved varebil, bremserne ikke tilstrækkelig virksomme, et dæk var nedslidt, nær- og fjernlys virkede ikke, højre sidespejl manglede m.v. Skønt påstand om ubetinget frakendelse, alene betinget frakendelse, da T ikke var kendt med bilen og virkede overrasket over, at han ikke kunne styre bilen under opbremsningen.**
(Kriminalretten i Gladsaxe p 516/90, 24/1 1991)

11. Andet, herunder farligt læs og slæbning

- a. **U 2000.460V Cyklist lod sig trække med en kort strækning, ikke frakendelse.** Cyklist, T's bror, holdt fast i bilen og lod sig trække med en kort strækning med 50-55 km/t. Dømt efter FL § 3, stk. 1, da T undlod at bede broderen slippe sit tag eller selv nedsatte farten, men da den risikobetonede situation ikke var opstået på T's initiativ, og det kun var en ganske kort strækning, skete der ikke betinget frakendelse, (dissens). Byretten havde bestemt betinget frakendelse.
- b. **U 1999.1439V Slæbning af bil med mere end dobbelt tilladt hastighed, ikke frakendelse, spm. om straffjemmel.** T1 slæbte anden personbil med T2 ad landevej med mindst 73 km/t., skønt højst tilladt hastighed var 30 km/t. I byretten tiltalt efter FL § 41, stk. 1 og § 70, stk. 4, jfr. en bekendtgørelse og idømt bøder på hver 4.500 kr og betinget frakendelse. Under anken rejste landsretten

spørgsmålet om straffjæmle for FL § 70, stk. 4, dels om bødeniveauet for hastighedsforseelser under henvisning til nogle motivudtalelser. Anklageskriftet blev berigtiget, således at færdselslovens § 3, stk. 1 blev citeret. Anklagemyndigheden nedlagde herefter påstand om formildelse af bødestraffene og frifindelse for betinget frakendelse, de tiltalte herefter idømt bøder på 1.500 kr.

- c. **U 1999.923Ø Slæbning af bil med over dobbelt hastighed, betinget frakendelse.** T1 slæbte anden personbil med T2 ad landevej med mindst 60 km/t. skønt højst tilladt hastighed var 30 km/t., jfr. § 41, stk. 1. Ingen særlige omstændigheder kunne begrunde dette. Uanset at det ikke var godtgjort, at der opstod konkrete faresituationer, fandtes de tiltalte herved at have tilsidesat væsentlige hensyn til færdselssikkerheden og derved fremkaldt fare for skade på personer eller ting. Betinget frakendelse i modsætning til byretten.
- d. **U 1998.1596V Blev for sent opmærksom på, at forankørende var stoppet for venstresving, ikke frakendelse.** Kørte 70 km/t, hvor begrænsningen var 80 km/t, og blev for sent opmærksom på, at forankørende var stoppet for venstresving. Påkørsel, hvorved den standsede bil kom over i modkørende bane og blev påkørt af modkørende. Landsretten lagde til grund, at T for sent var blevet opmærksom på den forankørende, men fandt ikke at uopmærksomheden havde en sådan grad, at kørslen kunne karakteriseres som værende sket under tilside-sættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden, Ikke frakendelse modsat byrettens resultat
- e. **U 1998.986Ø Slæbning af bil med over dobbelt hastighed, betinget frakendelse, også for T2, hvis kørsel i den slæbte bil lå i prøvetiden fra en tidligere betinget frakendelse.** Lastbil med T1 foretog slæbning på motorvej af personbil med T2. Hastigheden overskred 60 km/t. T1 frakendt førerretten betinget. T2s kørsel fandt sted 2½ år ind i prøvetiden for en tidligere betinget frakendelse. Udgangspunktet var ubetinget frakendelse, men efter omstændighederne, herunder at T2 førte det slæbte køretøj og således ikke selv havde bragt hastigheden op over 60 km/t., fandtes frakendelsen at kunne gøres betinget. Byretten havde på grund af usikkerheden om hastighedsmålingen frifundet for betinget frakendelse, et mindretal ville stadfæste byrettens resultat.
- f. **U 1997.1267V Slæbning af bil med over tredobbelt hastighed. Betinget frakendelse.** T1 i personbil slæbte på hovedvej en anden personbil med T2 med ikke under 90 km/t. Begge frakendtes førerretten betinget både i by- og landsret, uanset at der ikke på strækningen havde været anden trafik af betydning.

- g. **U 1997.245Ø Kørsel med betonrør, der ikke var fastgjort, betinget frakendelse.** Påhængsvogn til lastvogn læsset med betonrør, de øverste lag over sidefjælene og for- og bagsmæk. De var ikke fastgjort. De øverste ville ved atypiske manøvre og efter de konkrete færdselsforhold kunne falde af. Betinget frakendelse i lighed med byrettens resultat.
- h. **U 1992.1 V Kørsel med farligt læs brædder, betinget frakendelse.** Lastvognen var belæsset med brædder på en sådan måde, at en del af brædderne i tilfælde af katastrofeopbremsning ville skride af bilen og ramme vejen foran bilen med nærliggende risiko for, at andre trafikanter ville blive ramt, betinget frakendelse i lighed med byrettens resultat.
- i. **Lf.Medd. 36/1993B-1 Transport af huselement, der ikke var søgt fastgjort til vognen, men ikke frakendelse, da det ikke nærmere var fastlagt, hvilken indflydelse husets opbygning og dimensioner havde på stabiliteten under pludselig opbremsning eller undvigemanøvre.** Huselementet bestod af et 3,2 m bredt, 5,2 m langt og 2,7 m højt huselement af forskellige materialer, med tre vægge, den 4. side var åben.
(Glostrup Kriminalret p 522/92, 12/11 1992)
- j. **Lf.Medd. 36/1993B-2 Transport af et læs brædder, der ikke var fastspændt og var placeret over ladets sidefælde, betinget frakendelse.** T forklarede, at han normalt fastspændte brædde-bundterne med remme, der fastgjordes til ladet. Læsset udgjorde 2 tons.
(Glostrup Kriminalret p 321/92, 12/11 1992)
- k. **Lf.Medd. 87/1992B Kørsel med farligt læs af jerndragere. Byretten lagde til grund, at der ikke var udvist en sådan grad af uagtsomhed, at der skulle ske frakendelse.** T havde kørt lastbil med 53 14,4 m lange og 600 kg tunge jerndragere med overhængende fare for at nogle dragere ville skride fremad og op bagi, eventuelt gennem lastbilens førerhus. Der var i modsætning til ældre domme ikke sket nogen ulykke eller havde været gennemført kontrolleret forsøg, kun foretaget et skøn. Byretten anførte, at uagtsomheden for at føre til frakendelse, skulle overstige en vis mindstegrænse. T havde først og fremmest udsat sig eget liv for fare, hvilket efter rettens indtryk af T som en besindig og moden mand støttede, at T ikke havde udvist en sådan grad af uagtsomhed, at førerretten skulle frakendes.
(Retten i Kjellerup PS 27/92, 23/6 1992)

12. Gentagelsesvirkning FL § 126

Se ovenfor under pkt. 8 en række domme om hastighed, der ikke repeteres her. Herudover:

- a. **U 1998.986Ø Betinget førerretsfrakendelse, trods kørslen var foretaget i prøvetid for betinget frakendelse.** Se ovenfor om slæbning af bil under pkt. 11e.
- b. **U 1996.342Ø 8 års frakendelse ved tredjegang chikanekørsel.** Tidligere i 1991 og 1993 frakendt førerretten i henholdsvis 1 og 2 år. Nu kørsel i 1974, der skulle bedømmes efter FL § 126, stk. 2, nr. 1 og 4. Landsretten fandt, at forskyldt ubetinget førerretsfrakendelse ved andre overtrædelser af FL end spirituskørsel i gentagelsestilfælde som udgangspunkt ikke burde medføre samme frakendelsestid som den, der efter retspraksis fastsættes ved spirituskørsel. Frakendelse i 8 år.
- c. **U 1993.950Ø Påstand om ubetinget frakendelse ved påkørsel af fodgænger på grund af tidligere spritdom først nedlagt i anken, men admitteret som lovbestemt sanktion.** Se ovenfor under pkt. 7c.
- d. **Lf.Medd. 47/1993B Vigepligtsforseelse, lastbil havde holdt stille ved høj-tænder og orienteret sig, ramte midt i krydset en cyklist, der kom fra venstre side, måske overset denne på grund af blind vinkel ved sidespejlet. Betinget frakendelse, selv om føreren p.g. af tidl. betinget frakendelse stod til ubetinget frakendelse.** Se ovenfor under pkt. 5m.
- e. **Lf.Medd. 90/1992B Mangler ved køretøjet, både styretøj og bremses m.v. Alene betinget frakendelse, da K kort forinden havde købt bilen. Mangelfuldt anklageskrift, derfor heller ikke ubetinget frakendelse på grund af gentagelsesvirkning,** se ovenfor under pkt. 10e.

13. Diskussion

Har læseren fulgt os tålmodigt igennem alle dommene, vil det sikkert falde i øjnene, hvad også den yngste forfatter konstaterede, da han var sat til det sure arbejde med at slå alle Ugeskriftdommene op: Der er en række sager, hvor faktum er næsten ens, men resultatet falder forskelligt ud. Noget kan forklares med en udvikling i retspraksis i løbet af de 10 år. Det er jo tilladt både at blive klogere og blot at ændre opfattelse. Der skal derfor, når man læser **hastighedsdomme**, pkt. 8, haves for øje ikke blot at grænsen for, hvor overskridelse fører til betinget frakendelse, er blevet nedsat, men også at Højesteret ved afgørelserne U 1995.204-207H standardiserede kriterierne, således at man nu som udgangspunkt ikke skulle vurdere, om den konkrete kørsel hav-

de forvoldt fare, hvis blot hastighedsbegrænsningen var lovlig og færdselsmæssigt begrundet. En utvivlsomt procesbesparende beslutning, hvorfor ældre – mere individuelt – begrundede afgørelser har yderst begrænset præjudikatværdi.

Et andet eksempel er kriminalisering af nye områder, således **afstand til forankørende** pkt. 2, hvor man i begyndelsen af den undersøgte periode fik måleapparatur, således at man med større (men naturligvis ikke fuldstændig) sikkerhed kunne måle både afstand og hastighed for at kunne gribe ind overfor for tæt trafik på motorveje. Ikke alle områder af færdselsstrafferetten bliver forelagt for Højesteret, og det kan umiddelbart være vanskeligt at uddrage en linie af de første afgørelser. Den senest refererede dom fra 1998 med chikanekørsel, pkt. 2 a, mere fyldigt gengivet under pkt. 8 a, er naturligvis temmelig oplagt, men stiller man ellers afgørelserne op i et skema, ville en bilinspektør nok rive sig i håret:

	Afstand i m	Hastighed km/t	Frakendelse
U 1996.840Ø	8	76	+
U 1996.840Ø	5	120	+ (ubetinget)
U 1994.760V	5,91 – 7,64	80-85	+
U 1994.314V	6,0 – 12,7	Høj og på motorvej	+
U 1992.843Ø	4,4	99	+
LfMedd. 32/1996V	10-12	92-102	÷
LfMedd. 14/1995Ø	10	84	÷
LfMedd. 13/1993B	10-15	100	÷

Vedrørende **vigepligt og svingninger** er det ikke på samme måde muligt at opstille en matematisk formel, som det i princippet ville være med afstandsforsæelser. Der spores i nogle af dommene en vis forståelse for, hvad man kunne kalde "klapfejl". Traditionen vil vide, at det rigtigt gik op for domstolene, at også pæne forsigtige bilister kan begå klapfejl, da en landsdommer efter de daværende mere strenge regler blev fradømt kørekortet (og derved mistede yderligere advancementsmuligheder). Skal man *forsøge* at udlede nogle principper, kan man med sikkerhed sige, at domstolene ikke er milde mod dem, der tager chancer. Kører man for rask mod et kryds med vigepligt, regner med at bremse op i sidste øjeblik, men foden på bremsepedalen smutter, ligger man som man reder, jfr. U 1999.1440 V, pkt. 5 a.

Mere uklart er betydningen af, at man er stoppet op for at orientere sig, men overser en medtrafikanter, f.eks. en af disse væmmeligt hurtige cyklister. Har oversigtsforholdene været gode, er kørekortet i fare, selv om cyklistens hastighed er væsentlige højere end normal, men det kan gå til hvilken side hver anden gang. Derimod er det forholdsvist klart, at andre bilisters hastighedsoverskridelser på over 50%, eller kørsel på

udborede knallerter med ulovlig hastighed vil blive betragtet som egen skyld med den følge, at frakendelse ikke sker. Mørklagte eller foroverbøjede cyklister, der udelukkende orienterer sig om at køre hurtigt, kan også redde bilistens kørekortet, Dårlige oversigtsforhold, komplicerede kryds og forskudte trafiksignaler kan føre til manglende frakendelse, ligesom det i enkelte tilfælde er tillagt vægt, at sammenstødet er sket med ringe hastighed, eller uden skade på cykel og bil. Med forbehold for, at ingen kriterier er så eksakte som en matematisk formel, hidsættes følgende skematiske oversigt:

	Forseelse	Medtrafikanter	Oversigt	Frakendelse
U 2000.2533Ø (pkt. 6 a)	Højre	Foroverbøjet mountainbike med 30 km/t	Begrænset sigtbarhed	÷
U 2000.1881Ø	Højre	Udboret knallert med hastighed 50% over tilladt		÷
U 1999.250Ø	Venstre	Mørklagt cyklist	Aften	÷
U 1999.201Ø	Venstre	Modkørende bil	Udsyn forringet af parkerede biler	÷
U 1998.500V	Højre	Knallert		÷, samlet bedømmelse
Lf.Medd. 73/2000Ø	Højre	Knallert "mast" sig frem	Havde lukket af for andre trafikanter	÷
Lf.Medd. 86/1997B	Venstre	Modkørende bil	Krydset uoverskueligt	÷
Lf.Medd 8/1997Ø	Højre	Cyklist	Død vinkel	÷
Lf.Medd. 73/1996B	Venstre	Modkørende bil	Kompliceret kryds med forskudte signaler	÷
Lf.Medd 91/1995Ø	Højre	Cyklist		÷, lav hastighed, ingen skade
Lf.Medd 87/1995Ø	Højre	Cyklist med høj hastighed		÷

	Vigepligt			
U 1999.1440V (pkt. 5a)	Hovedvej	Bil		+, foden gledet på bremsepedal
U 1999.1150Ø	Kryds	Cyklist ikke under 25 km/t.	Dårlig oversigt, høj hæk	÷
U 1999.204Ø	Hajtænder	Personbil	Gode ?	+, trods holdt stille og kørt langsomt frem, fod gledet på bremsepedal
U 1996.1386V	Parkeringsplads	Cyklist	Gode oversigtsforhold	+, trods holdt stille
U 1995.407V	Hajtænder, kryds	Cyklist m. racer-cykel 25-30 km/t	Gode oversigtsforhold	+, trods holdt stille og kørt langsomt frem
Lf.Medd. 8/1998V	Kryds	Bil med over dobbelt hastighed	Frit udsyn 200 m	÷
Lf.Medd. 92/1997B	Kryds	Bil, der kørte 50% for hurtigt		÷
Lf.Medd. 49/1997B	Kryds med hajtænder	Bil	Dårligt vejr	÷
Lf.Medd 47/1993B	Hajtænder	Cyklist	Måske blind vinkel ved sidespejl	+, men betinget, hvor T eller stod til ubetinget
Lf.Medd. 10/1996Ø	Kryds med hajtænder	Bil, der kørte 50% for hurtigt		÷
Lf.Medd. 35/1991Ø	Kryds	Cyklist, der kører hurtigt ned ad bakke	Dårlige oversigtsforhold, siden ændret	÷